

ДИЈАСПОРА

2023

*Важна напомена: Документ користите искључиво као помоћни документ приликом припреме предлога пројекта. Одговори Фонда за науку Републике Србије односе се на конкретно питање и подразумевају важење свих обавеза и услова дефинисаних у документу **Програм подршке сарадњи са српском научном дијаспором – Заједнички истраживачки пројекти (ДИЈАСПОРА 2023) - Акт о циљевима, начину реализације и условима финансирања пројекта. Фонд за науку Републике Србије не сноси одговорност за погрешну интерпретацију одговора из овог документа.***

Сви појмови употребљени у овом документу у мушком граматичком роду, обухватају мушки и женски род лица на која се односе.

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

Р.бр.	Питање	Тема	Одговор
1.	Да ли је за НИО учеснице пројекта елиминациони фактор учешће на Програму Доказ концепта?	Услови за НИО носиоца пројекта и НИО учеснице пројекта	Не постоји ограничење у погледу учешћа НИО које су учеснице пројекта у оквиру Програма Доказ концепта. У овом Програму право учешћа имају акредитоване научно-истраживачке организације у Републици Србији у својству носиоца пројекта или учесника пројекта.
2.	Да ли може да се пријави више пројекта са исте институције?	Услови за НИО носиоца пројекта и НИО учеснице пројекта	У складу са чланом 30. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, број предлога пројекта по истој НИО није ограничен у оквиру овог Програма.
3.	Уколико се ради о интердисциплинарном пројекту, да ли носилац пројекта може бити Универзитет?	Услови за НИО носиоца пројекта и НИО учеснице пројекта	Уколико је институција акредитована научноистраживачка организација у Републици Србији, има право учешћа у овом Програму, у својству Носиоца пројекта.

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

4.	<p>Да ли руководиоца може бити особа која је већ ангажована са 15% на другом пројекту који финансира Фонд за науку?</p>	<p>Услови за Руководиоца пројекта</p>	<p>У случају ангажовања лица на различитим програмима Фонда за науку у својству члана Пројектног тима, или Руководиоца пројекта, лице је дужно да поштује законска ограничења о ангажовању на програмима Фонда за науку, као и услове прописане Актима појединачних програма.</p> <p>Руководилац пројекта мора бити месечно ангажован на пројекту минимум 30% пуног радног времена током целог трајања реализације пројекта (члан 5. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023).</p> <p>Члан Пројектног тима, па тако и Руководилац пројекта, који је већ запослен са пуним радним временом (укључујући наставу и истраживања, подршку кроз институционално или неко друго финансирање) не може бити ангажован са више од 30% пуног радног времена месечно на пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије (укључујући различите програме) (члан 8. Акта овог програма).</p> <p>Члан Пројектног тима може бити пројектно финансиран, односно запослен и финансиран из предложеног Пројекта до 100% пуног радног времена у складу са другим ангажманима и Законом о раду (члан 8. Акта овог програма).</p>
----	---	---------------------------------------	--

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

5.	Да ли иста особа из дијаспоре може да буде вођа тима на два пројекта, или постоји ограничење на један пројекат, као и за Руководиоца пројекта?	Услови за вођу тима из дијаспоре	<p>Акт Програма ДИЈАСПОРА 2023 не дефинише ограничење у погледу конкурисања истраживача из дијаспоре, односно, чланова тима ван Републике Србије (друга група) на више предлога пројеката у оквиру Јавног позива на програм ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Приликом планирања и расподеле ангажовања међу предложеним члановима тима из друге групе (ван Републике Србије), потребно је да се, поред Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, поштују и прописи НИО и земаља у којој су запослени чланови тима.</p> <p>Руководилац пројекта треба да буде информисан о важећим прописима и ограничењима који ће се односити на истраживаче из друге групе у овом домену и у складу са тим сагледа могућности за успешно планирање и имплементацију пројекта.</p>
6.	Да ли је дозвољено да вођа тима из дијаспоре буде особа која је већ учествовала у првом циклусу Позива ДИЈАСПОРА?	Услови за вођу тима из дијаспоре	<p>Акт Програма ДИЈАСПОРА 2023 не дефинише ограничење у погледу конкурисања истраживача из дијаспоре који су учествовали на пројектима у оквиру Програма сарадње српске науке са дијаспором (ДИЈАСПОРА).</p> <p>Лице може бити вођа тима ван Републике Србије уколико испуњава све услове дефинисане чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

7.	<p>Да ли истраживач из друге групе пројектног тима може бити лице из Велике Британије, које је научни саветник у организацији која по закону земље у којој се налази није НИО, али ради као професор на Универзитету ?</p>	<p>Услови за вођу тима из дијаспоре</p>	<p>Чланови пројектног тима из друге групе морају да буду запослени у научноистраживачкој организацији у иностранству (члан 6. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023).</p> <p>Да би лице могло да буде вођа Пројектног тима ван Републике Србије потребно је да испуњава све услове дефинисане чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023. Тако, истраживач из дијаспоре који је вођа Пројектног тима ван Републике Србије треба да испуни следеће услове:</p> <ul style="list-style-type: none"> - има научни назив доктора наука, објављене научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је квалификован за самосталан научноистраживачки рад; - изабран је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању, према прописима државе у којој је запослен; - запослен је и биће запослен за време трајања пројекта у научноистраживачкој организацији у иностранству. <p>Остали чланови друге групе могу бити истраживачи из дијаспоре или инострани истраживачи запослени у истој НИО у иностранству као и вођа групе ван Републике Србије.</p> <p>Постоји могућност укључивања иностраних експерата у својству спољних сарадника. У складу са чланом 10. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023 на пројекат могу бити укључени инострани спољни сарадници, односно технолози, инжењери, предузетници и други експерти који могу утицати на успех пројекта и имају више од 5 година релевантног искуства из теме области пројекта. Ови експерти немају права на новчану надокнаду за рад на пројекту, али се из средстава Пројекта могу финансирати трошкови путовања и боравка у Србији зарад пројектних активности и размене знања.</p>
----	--	---	--

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

			<p>Поред тога, предлог пројекта може бити додатно подржан од стране партнера из привреде. Партнери на пројекту могу бити компаније из Србије или иностранства, као и друга правна лица која су релевантна за реализацију теме пројекта. Учешће партнера на пројекту је дефинисано чланом 11. Акта програма.</p> <p>Фонд за науку Републике Србије није у могућности да у фази отвореног јавног позива даје мишљење или процењује испуњеност услова потенцијалних чланова пројектног тима.</p>
--	--	--	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

8.	<p>Да ли пост-докторанти који се воде као Research staff на Универзитету у Немачкој могу бити вође тима из дијаспоре? У случају да могу, који су лимитирајући услови?</p>	<p>Услови за вођу тима из дијаспоре</p>	<p>Услови за чланове тима из друге групе дефинисани су чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023. Тако, истраживач из дијаспоре који је вођа пројектног тима ван Републике Србије треба да испуни следеће услове:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● има научни назив доктора наука, објављене научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је квалификован за самосталан научноистраживачки рад; ● изабран је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању, према прописима државе у којој је запослен; ● запослен је и биће запослен за време трајања пројекта у научноистраживачкој организацији у иностранству. <p>Достављањем обрасца F5 SRO Statement, НИО из иностранства, између осталог, потврђује да предложени члан тима има валидно научноистраживачко или наставно звање и гарантује да су предложени чланови пројектног тима, па тако и вођа пројектног тима из иностранства који ће координисати пројектне активности у име своје НИО, запослени, односно да ће бити запослени у НИО Учесници пројекта.</p> <p>Пост-докторанти могу да учествују на пројекту као вођа тима ван Републике Србије уколико испуњавају све услове дефинисане Актом програма ДИЈАСПРОА 2023.</p>
----	---	---	--

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>9.</p>	<p>У Немачкој постоје титуле 'придружених професора' (<i>Privat Dozent</i>) које омогућавају носиоцима оваквих титула да воде докторанте и предају на факултетима, а да тамо нису званично запослени, док је њихов послодавац заправо фирма у којој раде.</p> <p>Они сарађују са истраживачима са НИО и у већини случајева воде докторанте, који су финансирани од стране фирме у којој они раде, кроз интерне пројекте, ЕУ или националне истраживачке пројекте, и они имају уговор са том фирмом, али докторат раде на факултету.</p> <p>Пошто вођа тима из дијаспоре мора бити запослен у НИО, а у овом специфичном случају лице које је носилац титуле <i>Privat Dozent (Adjunct Professor)</i>, као и неки његови докторанти, нису запослени у НИО, поставља се питање да ли овакви истраживачи и њихови докторанти могу бити вође тимова/учесници пројекта из иностранства?</p>	<p>Услови за вођу тима из дијаспоре</p>	<p>Да би лице било вођа групе ван Републике Србије или члан тима из друге групе, неопходно је да буде запослен у научноистраживачкој организацији у иностранству.</p> <p>Актом програма ДИЈАСПОРА 2023 је предвиђена могућност укључивања стручњака у својству спољног сарадника на пројекту (члан 10. Акта програма) или компанија и других правних лица у својству партнера на пројекту (члан 11. Акта програма).</p>
-----------	---	---	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>10.</p>	<p>Истраживач из дијаспоре са којим планирамо пројекат запослен је на Универзитету у Бечу и има уговор о раду, на основу којег је запослен на пројекту. Он није изабран у научно или еквивалентно наставно звање на том факултету. Да ли он може бити истраживач из дијаспоре - вођа Пројектног тима ван Републике Србије?</p> <p>Уколико може:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Коју документацију за истраживаче из дијаспоре, вођу тима и остале чланове тима је потребно доставити приликом конкурисања? 2) На који начин је за тог истраживача потребно попунити одговарајућа поља у табели F4 Applicant Info? 	<p>Услови за вођу тима из дијаспоре</p>	<p>Вођа тима из друге групе, односно ван Републике Србије мора да испуњава све дефинисане услове чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, па тако и да је изабран је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању, према прописима државе у којој је запослен.</p> <p>Уколико је реч о истраживачу из дијаспоре који је вођа пројектног тима ван Републике Србије, у обрасцу F4 Applicant Info у пољима која се односе на вођу тима ван Републике Србије је неопходно унети тражене податке.</p> <p>Фонд за науку Републике Србије није у могућности да у фази отвореног јавног позива даје мишљење или процењује испуњеност услова потенцијалних чланова пројектног тима, односно вође тима ван Републике Србије.</p> <p>Приликом подношења предлога пројекта, неопходно је доставити сву обавезну пројекту документацију дефинисану чланом 26. Акта програма, док иностране НИО учеснице пројекта потписују и оверавају образац F5 SRO Statement, F6 Joint statement of all participants и F9 Environmental and Social Risk Questionnaire.</p>
-------------------	--	---	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

11.	Да ли вођа тима из дијаспоре може бити особа рођена у Србији, која је завршила школовање у Србији, али нема више држављанство Републике Србије?	Услови за вођу тима из дијаспоре	<p>Поседовање српског држављанства није искључиво услов за вођу тима ван РС. Вођа тима ван Републике Србије може да буде истраживач из дијаспоре који испуњава услове дефинисане чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023. Тако, истраживач из дијаспоре који је вођа пројектног тима ван Републике Србије треба да испуни следеће услове:</p> <ul style="list-style-type: none"> • има научни назив доктора наука, објављене научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је квалификован за самосталан научноистраживачки рад; • изабран је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању, према прописима државе у којој је запослен; • запослен је и биће запослен за време трајања пројекта у научноистраживачкој организацији у иностранству. <p>Припадницима Дијаспоре се сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству, припадници српског народа који су исељеници, као и њихови потомци.</p>
12.	Који документ треба да приложи сарадник из дијаспоре, а у циљу доказивања српског порекла?	Услови за вођу тима из дијаспоре	<p>Припадност српској дијаспори, предложени вођа тима ван Републике Србије, доказује потписивањем пројектне документације и пратећих изјава које потврђују усаглашеност са прописима програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Вођа тима ван Републике Србије може да буде истраживач из дијаспоре који испуњава услове дефинисане чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

13.	На који начин се доказује да је неки члан тима ван Републике Србије српског порекла? Примера ради, уколико лице нема држављанство Републике Србије, на који начин се доказује његово порекло?	Услови за вођу тима из дијаспоре	<p>Припадност српској дијаспори, предложени вођа тима ван Републике Србије, доказује потписивањем пројектне документације и пратећих изјава које потврђују усаглашеност са прописима програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Вођа тима ван Републике Србије може да буде истраживач из дијаспоре који испуњава услове дефинисане чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023.</p>
14.	Да ли је важно да вођа тима у иностранству има путну исправу Републике Србије или је довољно да има држављанство Републике Србије?	Услови за вођу тима из дијаспоре	<p>Поседовање српског држављанства није искључиво услов за вођу тима ван Републике Србије. Неопходно је да предложени члан пројектног тима из дијаспоре, који је предложени вођа Пројектног тима ван Републике Србије испуњава све услове дефинисане Актом програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Припадницима Дијаспоре се сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству, припадници српског народа који су исељеници, као и њихови потомци.</p> <p>Фонд за науку Републике Србије неће захтевати посебно изјашњавање или доказивање припадности српском народу.</p> <p>Неопходно је да предложени члан пројектног тима из дијаспоре, који је предложени вођа пројектног тима ван Републике Србије испуњава све услове дефинисане Актом програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Уколико лице испуњава све дефинисане услове, као и то да припада српској дијаспори према напред датој дефиницији, оно може бити предложено као вођа пројектног тима ван Републике Србије.</p> <p>Припадност српској дијаспори, предложени вођа тима ван Републике Србије, доказује потписивањем пројектне документације и пратећих изјава које потврђују усаглашеност са прописима програма ДИЈАСПОРА 2023.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

15.	Да ли члан тима може да буде истраживач који је изабран у научно звање, а да приликом подношења пријаве није запослен у НИО, али ће бити запослен у наредном периоду?	Услови за чланове пројектног тима из Републике Србије (Прва група)	Чланом 8. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023 дефинисано је да лице које у моменту подношења Предлога није запослено у НИО може бити укључено у предложени Пројекат као члан тима само уколико Руководилац пројекта и НИО поднесу потписану изјаву да ће то лице, у случају да Предлог буде одобрен за финансирање, бити запослено у тој НИО током трајања пројекта односно током предложеног периода ангажовања за то лице, у складу са условима из Акта програма (Ф5 Изјава НИО).
-----	---	--	--

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>16.</p>	<p>Које услове треба да испуњавају чланови тима ван Србије?</p>	<p>Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)</p>	<p>Услови за чланове тима ван Републике Србије дефинисани су члановима 6. и 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>У другу групу могу бити укључени истраживачи ван Републике Србије из једне или више НИО из иностранства. У свакој од НИО учесница из иностранства треба да постоји један члан дијаспоре, запослен у тој НИО у иностранству, који ће бити вођа групе у име своје НИО. Сви предложени чланови тима ван Републике Србије из свих НИО учесница из иностранства заједно чине другу групу.</p> <p>Другу групу може чинити један истраживач из дијаспоре у својству вође тима ван Републике Србије (друга група) и још најмање два истраживача запослена на истој НИО као и вођа тима. Такође, другу групу може чинити више истраживача из дијаспоре који су запослени у различитим НИО у иностранству, који испуњавају услове за вођу тима ван Републике Србије, заједно са једним или више истраживача који су запослени на НИО учесницама пројекта на којима су запослени и истраживачи из дијаспоре у улози вође тима ван Републике Србије. Свака НИО учесница из иностранства мора да има најмање једног истраживача који је припадник српске дијаспоре и који ће имати улогу вође тима ван Републике Србије. Остали чланови тима из друге групе могу да буду истраживачи запослени на истој НИО као и вођа тима ван Републике Србије, без обзира на то да ли припадају српској дијаспори или не.</p> <p>Број чланова тима у оквиру друге групе из свих НИО учесница из иностранства заједно је најмање три, укључујући и (једног или више) вођу тима ван Републике Србије. Максималан број чланова тима није ограничен.</p> <p>У складу са чланом 9. Акта програма, истраживач из дијаспоре, који је вођа пројектног тима ван Републике Србије треба да испуњава следеће услове:</p>
------------	---	---	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

			<p>- има научни назив доктора наука, објављене научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је квалификован за самосталан научноистраживачки рад;</p> <p>- изабран је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању, према прописима државе у којој је запослен;</p> <p>- запослен је и биће запослен за време трајања пројекта у научноистраживачкој организацији у иностранству.</p> <p>Под појмом Дијаспора се сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству, као и припадници српског народа који су исељеници и њихови потомци. Појам дијаспора у овом Програму не обухвата територију бивше Југославије.</p>
17.	Да ли друга група Пројектног тима (истраживачи ван Републике Србије) може бити укључена на два пројекта, или пак постоји ограничење само за један пројекат?	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	<p>Акт Програма ДИЈАСПОРА 2023 не дефинише ограничење у погледу конкурисања истраживача из дијаспоре, односно чланова тима ван Републике Србије (друга група) на више предлога пројеката у оквиру јавног позива на програм ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Приликом планирања и расподеле ангажовања међу предложеним члановима тима из друге групе (ван Републике Србије), потребно је да се, поред Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, поштују и прописи НИО и земаља у којој су запослени чланови тима.</p> <p>Руководилац пројекта треба да буде информисан о важећим прописима и ограничењима који ће се односити на истраживаче из друге групе у овом домену и у складу са тим сагледа могућности за успешно планирање и имплементацију пројекта.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

18.	Шта се дешава уколико истраживач има једногодишњи уговор, тј. ако нема сталну позицију? Како доказује свој статус током трајања пројекта?	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	Потребно је да сви чланови тима (прва и друга група), укључујући и руководиоца пројекта и вођу/вође тима ван Републике Србије буду запослени на НИО учесницама пројекта све време трајања пројекта, односно све време трајања ангажмана истраживача на пројекту. Уколико дође до промене радног статуса члана пројектног тима, тај истраживач је дужан да о томе обавести руководиоца пројекта, односно вођу тима ван Републике Србије и руководиоца пројекта, уколико је у питању члан пројектног тима из друге групе.
19.	Да ли истраживачи из дијаспоре морају да буду запослени у НИО у иностранству? Шта се дешава у случају истраживача који су запослени у развојним центрима, нпр. мултинационалним компанијама..	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	<p>Вођа из дијаспоре и чланови тима ван Републике Србије (из друге групе) морају да буду запослени у научноистраживачкој организацији у иностранству.</p> <p>Постоји могућност укључивања експерата у својству спољних сарадника. У складу са чланом 10. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023 на пројекат могу бити укључени инострани спољни сарадници, односно технолози, инжењери, предузетници и други експерти који могу утицати на успех пројекта и имају више од 5 година релевантног искуства из теме области пројекта. Ови експерти немају права на новчану надокнаду за рад на пројекту, али се из средстава Пројекта могу финансирати трошкови путовања и боравка у Србији зарад пројектних активности и размене знања.</p> <p>Поред тога, предлог пројекта може бити додатно подржан од стране партнера из привреде. Партнери на пројекту могу бити компаније из Србије или иностранства, као и друга правна лица која су релевантна за реализацију теме пројекта. Учешће партнера на пројекту је дефинисано чланом 11. Акта програма.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>20.</p>	<p>У Немачкој многе фирме финансирају докторанте који се на НИО (универзитетима) воде као екстерни докторанти, што значи да нису запослени у НИО, већ да само имају ограничени уговор са фирмом која их финансира. Наравно, они су део НИО као придружени чланови и имају обавезе у настави. Поставља се питање да ли овакви докторанти могу бити део пројектног тима из дијаспоре?</p>	<p>Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)</p>	<p>Да би лице било вођа групе ван Републике Србије или члан тима из друге групе, неопходно је да буде запослен у научноистраживачкој организацији у иностранству.</p> <p>Актом програма ДИЈАСПОРА 2023 је предвиђена могућност укључивања стручњака у својству спољног сарадника на пројекту (члан 10. Акта програма) или компанија и других правних лица у својству партнера на пројекту (члан 11. Акта програма).</p>
<p>21.</p>	<p>Да ли чланови тима из дијаспоре могу бити самостални научници који раде у институцијама различитим од оне у којој ради вођа тима из дијаспоре? Такође, да ли чланови тима могу бити из других држава или тим из дијаспоре мора бити у држави у којој је и вођа тима из дијаспоре?</p>	<p>Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)</p>	<p>Свака НИО учесница из иностранства појединачно мора да има најмање једног члана тима, истраживача који испуњава услове за вођу групе ван Републике Србије. Вођа групе ван Републике Србије мора бити истраживач из дијаспоре запослен у НИО у иностранству који испуњава услове прописане чланом 9. Акта Програма ДИЈАСПОРА 2023, док остали чланови тима из те НИО могу бити истраживачи из дијаспоре и/или инострани истраживачи запослени у истој НИО као и вођа групе ван Републике Србије.</p> <p>У пројектни тим ван Републике Србије могу да буду укључени истраживачи из више НИО из различитих земаља, уз поштовање правила да у свакој НИО из иностранства мора да постоји вођа групе испред те НИО.</p> <p>Припадницима Дијаспоре се сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству, припадници српског народа који су исељеници из Републике Србије или из региона, као и њихови потомци. Припадник Дијаспоре може да буде вођа пројектног тима ван Републике Србије, уколико испуњава услове прописане чланом 9. Акта Програма.</p> <p>Појам дијаспора у овом Програму не обухвата територију бивше Југославије (члан 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023).</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

22.	Да ли чланови тима из дијаспоре могу бити друге националности, а да вођа тима из дијаспоре буде из Србије?	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	<p>Вођа групе ван Републике Србије мора бити истраживач из дијаспоре запослен у НИО у иностранству, док остали чланови тима из те НИО могу бити истраживачи из инострани истраживачи и/или припадници српске дијаспоре запослени у истој НИО у иностранству као и вођа групе ван Републике Србије. Ово правило важи за сваку НИО учесницу из иностранства појединачно.</p> <p>Припадницима Дијаспоре се сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству, припадници српског народа који су исељеници из Републике Србије или из региона, као и њихови потомци. Припадник Дијаспоре може да буде вођа пројектног тима ван Републике Србије, уколико испуњава услове прописане чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Појам дијаспора у овом Програму не обухвата територију бивше Југославије (члан 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023).</p>
23.	Да ли чланови пројектног тима из дијаспоре могу да буду са различитих НИО ако испуњавају услове за вођу тима из дијаспоре? У конкретном случају, имали бисмо укупно три члана тима из иностранства, од којих су сва три са различитих НИО. Да ли у том случају морају бити из исте државе? Да ли би онда било потребно да се прибаве сагласности свих НИО, равноправно?	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	<p>Дозвољено је да пројектни тим из друге групе чине три истраживача из дијаспоре који су запослени на различитим НИО у иностранству (у истој или у различитим државама), уколико сваки од та три истраживача из дијаспоре испуњава услове за вођу тима ван Републике Србије дефинисане чланом 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Приликом подношења предлога пројекта, неопходно је доставити сву обавезну пројекту документацију дефинисану чланом 26. Акта програма, док све иностране НИО учеснице пројекта равноправно потписују и оверавају образац F5 SRO Statement, F6 Joint statement of all participants и F9 Environmental and Social Risk Questionnaire.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

24.	Минималан број истраживача из дијаспоре на пројекту је три. Уколико су два члана искусни истраживачи, да ли је боље да трећа особа буде млади истраживач?	Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)	<p>Руководилац пројекта и чланови пројектног тима су дужни да, приликом израде предлога пројекта, дефинишу план истраживања, као и да оформе сопствене тимове и сарађују са одговарајућим научноистраживачким организацијама у Србији и свету.</p> <p>У поступку евалуације, предлози пројеката ће бити евалуирани у складу са критеријумима дефинисаним у члану 34. Акта Програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>Фонд за науку није у могућности да у фази отвореног јавног позива даје мишљење о потенцијалном саставу пројектног тима.</p>
-----	---	--	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>25.</p>	<p>Да ли другу групу чине сви истраживачи из дијаспоре или истраживачи са појединачних иностраних НИО чине групу за себе?</p> <p>Такође, имамо и недоумицу, да ли свака НИО из иностранства треба да има вођу групе ван Републике Србије, и да поред вође тима има још минимум два члана из исте НИО (претпоставимо да група има три члана), или у његову истраживачку групу могу да се сврстају и истраживачи из дијаспоре са других (различитих) иностраних НИО?</p>	<p>Услови за чланове пројектног тима ван Републике Србије (Друга група)</p>	<p>Услови за чланове тима ван Републике Србије дефинисани су члановима 6. и 9. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023.</p> <p>У другу групу могу бити укључени истраживачи ван Републике Србије из једне или више НИО из иностранства. У свакој од НИО учесница из иностранства треба да постоји један члан дијаспоре, запослен у тој НИО у иностранству, који ће бити вођа групе у име своје НИО. Сви предложени чланови тима ван Републике Србије из свих НИО учесница из иностранства заједно чине другу групу.</p> <p>Другу групу може чинити један истраживач из дијаспоре у својству вође тима ван Републике Србије (друга група) и још најмање два истраживача запослена на истој НИО као и вођа тима. Такође, другу групу може чинити више истраживача из дијаспоре који су запослени у различитим НИО у иностранству, који испуњавају услове за вођу тима ван Републике Србије, заједно са једним или више истраживача који су запослени на НИО учесницама пројекта на којима су запослени и истраживачи из дијаспоре у улози вође тима ван Републике Србије. Свака НИО учесница из иностранства мора да има најмање једног истраживача који је припадник српске дијаспоре и који ће имати улогу вође тима ван Републике Србије. Остали чланови тима из друге групе могу да буду истраживачи запослени на истој НИО као и вођа тима ван Републике Србије, без обзира на то да ли припадају српској дијаспори или не</p> <p>Број чланова тима у оквиру друге групе из свих НИО учесница из иностранства заједно је најмање три, укључујући и (једног или више) вођу тима ван Републике Србије. Максималан број чланова тима није ограничен.</p> <p>У складу са чланом 9. Акта програма, истраживач из дијаспоре, који је вођа пројектног тима ван Републике Србије треба да испуњава следеће услове:</p>
------------	--	---	--

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

			<ul style="list-style-type: none">- има научни назив доктора наука, објављене научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је квалификован за самосталан научноистраживачки рад;- изабран је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању, према прописима државе у којој је запослен;- запослен је и биће запослен за време трајања пројекта у научноистраживачкој организацији у иностранству. <p>Под појмом Дијаспора се сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству и припадници српског народа исељеници са територије Републике Србије и њихови потомци. Појам дијаспора у овом Програму не обухвата територију бивше Југославије.</p>
--	--	--	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>26.</p>	<p>Да ли можете да појасните појам дозвољени проценат ангажовања?</p>	<p>Ангажовање чланова Пројектног тима (модел ангажовања, проценат ангажовања на пројекту и слично)</p>	<p>Дозвољени проценат ангажовања у Програму ДИЈАСПОРА 2023 се односи искључиво на чланове пројектног тима из Републике Србије (прва група).</p> <p>Чланом 8. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023 дефинисана су правила у погледу ангажовања чланова пројектног тима из Републике Србије. Тако, члан тима који је већ запослен са пуним радним временом може да буде ангажован са максимално 30% пуног радног времена месечно на пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије (збирно за све програме Фонда за науку на којима је истраживач истовремено ангажован).</p> <p>Поред тога, члан тима може да буде и пројектно финансиран до 100% пуног радног времена у складу са другим ангажовањима и Законом о раду. У случају да је члан тима запослен са 100% радног времена на пројекту, он не може да има ниједно друго ангажовање у НИО.</p> <p>У случају ангажовања лица на различитим програмима Фонда за науку у својству члана пројектног тима, или Руководиоца пројекта, лице је дужно да поштује законска ограничења о ангажовању на програмима Фонда за науку, као и услове прописане Актима појединачних програма.</p> <p>Акт програма ДИЈАСПОРА 2023 не дефинише ограничење у погледу дозвољеног процента ангажовања чланова пројектног тима ван Републике Србије (друга група). Руководилац пројекта треба да буде информисан о важећим прописима и ограничењима НИО учеснице из иностранства или земље у којој су истраживачи ван Републике Србије запослени, а који ће се односити на истраживаче из друге групе у овом домену и у складу са тим сагледа могућности за успешно планирање и имплементацију пројекта.</p>
------------	---	--	--

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>27.</p>	<p>Уколико током трајања пројекта неко од учесника оде на пост-докторско усавршавање, на који начин он може бити замењен? Да ли постоји могућност да и даље остане ангажован на пројекту?</p>	<p>Ангажовање чланова Пројектног тима (модел ангажовања, проценат ангажовања на пројекту и слично)</p>	<p>Уколико члан тима током пост-докторског усавршавања буде на неплаћеном одсуству, чиме уједно мирују права и обавезе одређене Уговором о раду, не постоји могућност да лице буде члан тима на пројекту. Ангажман члана тима на пројекту можете планирати до тренутка одласка на неплаћено одсуство, односно од тренутка када се неплаћено одсуство оконча.</p> <p>Имајући у виду да не морају сви чланови тима све време бити ангажовани на Пројекту, у складу са потребама Пројекта, члан тима може бити планиран у одређеном временском интервалу током трајања реализације Пројекта. То такође значи да је истраживача за кога знате да ће у неком периоду бити спречен да ради на Пројекту (било због боловања, стручног усавршавања или породилског одсуства), могуће у гантограму укључити као члана тима и јасно назначити периоде када ће бити активан на Пројекту.</p> <p>Такође, дозвољена је замена чланова пројектног тима коју врши Руководилац пројекта у складу са инструкцијама добијеним од стране Фонда за науку.</p>
<p>28.</p>	<p>Зашто је потребно дефинисати проценат ангажовања чланова тима ван Републике Србије (друга група), узимајући у обзир да они не могу да буду плаћени (осим хонорарно, по доласку у Републику Србију)?</p>	<p>Ангажовање чланова Пројектног тима (модел ангажовања, проценат ангажовања на пројекту и слично)</p>	<p>Правилима Програма дефинисано је да је потребно да сви чланови пројектног тима, из обе групе, буду ангажовани на пројекту.</p> <p>Неопходно је да у оквиру пројектне документације буду приказани проценти ангажовања за све чланове пројектног тима, укључујући и истраживаче ван Републике Србије (друга група). Усклађеност предложеног обима ангажовања сваког члана пројектног тима у односу на динамику и распоред пројектних активности је предмет оцене у фази евалуације.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>29.</p>	<p>Да ли је могуће да ангажовање чланова тима из друге групе (истраживачи ван Републике Србије) буде 0 или са минимумом, од нпр. 2 % годишње, имајући у виду да они не могу да буду плаћени?</p>	<p>Ангажовање чланова Пројектног тима (модел ангажовања, проценат ангажовања на пројекту и слично)</p>	<p>Правилима програма дефинисано је да је потребно да сви чланови пројектног тима, из обе групе, буду ангажовани на пројекту.</p> <p>Чланови пројектног тима могу бити ангажовани током целокупног трајања Пројекта или само током одређених временских интервала, зависно од потреба Пројекта и у складу са предложеним буџетом.</p> <p>Усклађеност предложеног обима ангажовања сваког члана пројектног тима у односу на динамику и распоред пројектних активности је предмет оцене у фази евалуације.</p>
<p>30.</p>	<p>Да ли ћу, уколико предлог пројекта буде одобрен за финансирање у оквиру Програма ДИЈАСПОРА 2023, моћи да аплицирам за остале позиве Фонда за науку Републике Србије у својству Руководиоца?</p>	<p>Учествовање на више програма/пројеката Фонда за науку РС</p>	<p>Услови за пријаву на сваки од програма Фонда за науку дефинишу се актима појединачних програма.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>31.</p>	<p>Да ли руководилац може бити истраживач који је на пројекту у оквиру Програма ИДЕЈЕ ангажован са 30%, до јануара?</p>	<p>Учествовање на више програма/пројеката Фонда за науку РС</p>	<p>У случају ангажовања истраживача на различитим програмима Фонда за науку у својству члана Пројектног тима, или Руководиоца пројекта, истраживач је дужан да поштује законска ограничења о ангажовању на програмима Фонда за науку РС, као и услове прописане Актима појединачних програма. Наиме, потребно је ускладити планиране проценте ангажовања у календарским месецима који су у складу са правилима Програма, али и динамиком и потребама оба пројекта на којима је планирано ангажовање тог истраживача.</p> <p>Члан Пројектног тима, па тако и Руководилац пројекта, који је већ запослен са пуним радним временом (укључујући наставу и истраживања, подршку кроз институционално или неко друго финансирање) не може бити ангажован са више од 30% пуног радног времена месечно на пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије (укључујући различите програме) (члан 8. Акта овог Програма).</p> <p>Такође, Руководилац пројекта мора бити месечно ангажован на пројекту минимум 30 % пуног радног времена током целог трајања пројекта.</p> <p>Уколико је истраживач тренутно ангажован на пројекту у оквиру Програма ИДЕЈЕ у својству члана тима и планира да буде предложен као Руководилац пројекта на Програму ДИЈАСПОРА 2023, потребно је имати сагласност Руководиоца пројекта у оквиру Програма ИДЕЈЕ да члан тима буде предложен за Руководиоца пројекта у оквиру Програма ДИЈАСПОРА 2023 осигуравајући неометану реализацију Пројекта у оквиру Програма ИДЕЈЕ до краја пројектног циклуса и неопходну замену члана тима у случају преузимања улоге Руководиоца пројекта у оквиру Програма ДИЈАСПОРА 2023.</p>
------------	---	---	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>32.</p>	<p>Да ли лице које је Руководилац на пројекту у оквиру другог Програма Фонда за науку Републике Србије може бити и учесник на пројекту у оквиру Програма ДИЈАСПОРА 2023, али без новчане накнаде, јер институција ограничава зараду?</p>	<p>Учествовање на више програма/пројеката Фонда за науку РС</p>	<p>Уколико је истраживач тренутно ангажован као руководилац у оквиру другог програма (Зелени, Идентитети, Призма или Промис 2023), он не може бити предложен као Руководилац пројекта на програму ДИЈАСПОРА 2023, што је у складу са актима појединачних програма у којима је дефинисано ограничење обима месечног ангажовања истраживача на различитим програмима Фонда за науку, али и то да лице може бити Руководилац пројекта само на једном Предлогу пројекта у оквиру различитих програма Фонда за науку Републике Србије.</p> <p>Уколико је истраживач ангажован на пројекту у оквиру програма ИДЕЈЕ као Руководилац пројекта, а планира да буде укључен на пројекат у оквиру програма ДИЈАСПОРА 2023 такође у својству Руководиоца пројекта, молимо Вас да нам се обратите имејлом на програмску имејл адресу dijaspora2023@fondzanauku.gov.rs за даљу комуникацију по овом питању.</p> <p>Уколико је истраживач тренутно ангажован на програму ИДЕЈЕ у својству руководиоца пројекта, а на програму ДИЈАСПОРА 2023 планира да буде предложен као члан тима, потребно је ускладити планиране проценте ангажовања у календарским месецима који су у складу са правилима програма, али и динамиком и потребама оба пројекта на којима је планирано ангажовање тог истраживача.</p>
------------	--	---	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>33.</p>	<p>Истраживач је ангажован на пројекту Фонда за науку који се завршава 31.12.2024. године.</p> <p>1) Да ли наведени истраживач може бити предвиђен да учествује на пројекту у оквиру Програма ДИЈАСПОРА 2023 без ограничења у броју ефективних месеци (дакле, да ангажовање на пројекту у оквиру Програма ИДЕЈЕ не утиче на ангажовање на пројекту у оквиру Програма ДИЈАСПОРА 2023?</p> <p>2) Да ли истраживач може бити предвиђен да учествује на пројекту у оквиру Програма ДИЈАСПОРА 2023 са 0 ефективних месеци, док се актуелни пројекат у оквиру Програма ИДЕЈЕ не заврши, те да његово ангажовање на пројекту у оквиру Програма ДИЈАСПОРА 2023 почне после тога?</p>	<p>Учествовање на више програма/пројеката Фонда за науку РС</p>	<p>1) У случају ангажовања истраживача на различитим програмима Фонда за науку у својству члана пројектног тима, или Руководиоца пројекта, истраживач је дужан да поштује ограничења о ангажовању на програмима Фонда за науку РС, као и услове прописане Актима појединачних програма.</p> <p>Члан пројектног тима, па тако и Руководилац пројекта, који је већ запослен са пуним радним временом (укључујући наставу и истраживања, подршку кроз институционално или неко друго финансирање) не може бити ангажован са више од 30% пуног радног времена месечно на пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије (укључујући различите програме) (члан 8. Акта овог програма).</p> <p>Члан пројектног тима може бити пројектно финансиран, односно запослен и финансиран из предложеног Пројекта до 100% пуног радног времена у складу са другим ангажманима и Законом о раду (члан 8. Акта овог програма).</p> <p>2) Члан пројектног тима може бити ангажован током целокупног трајања Пројекта или само током одређених временских интервала, зависно од потреба Пројекта и у складу са предложеним буџетом, при чему је неопходно осигурати неометану реализацију оба Пројекта.</p>
-------------------	--	---	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>34.</p>	<p>Ко се сматра спољним сарадником? У коју категорију се могу сврстати лаборанти и техничари?</p>	<p>Учешће спољних сарадника на пројекту</p>	<p>У складу са чланом 10. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, спољни сарадници на пројекту могу да буду технолози, инжењери, предузетници и други експерти који могу утицати на успех пројекта и имају више од 5 година релевантног искуства из теме области пројекта.</p> <p>Ови експерти немају права на новчану надокнаду за рад на пројекту, али се из средстава Пројекта могу финансирати трошкови путовања и боравка у Србији зарад пројектних активности и размене знања.</p> <p>Актом Програма је предвиђена могућност буџетирања трошкова услуга и подизвођача у оквиру којих спадају екстерне услуге свих физичких и правних лица потребне за истраживање и реализацију Пројекта укључујући услуге неопходне за трансфер технологије, комерцијализацију, ангажовање стручњака за истраживање и развој и саветнике из области пројекта.</p> <p>Пружаоци услуга не могу бити НИО из Републике Србије које учествују на том пројекту, нити лица запослена у НИО из Републике Србије које учествују на том пројекту, али могу бити НИО/истраживачи који не учествују на пројекту, као и било које друго физичко или правно лице чија експертиза одговара потребама пружања одређење услуге, а у складу са одговарајућим поступком набавке у складу са Законом о јавним набавкама који мора да претходи уговарању услуга које ће пружати ти пружаоци услуга/подизвођачи.</p>
------------	---	---	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

35.	Да ли је дозвољена набавка опреме?	Дозвољени и недозвољени трошкови	<p>У складу са члановима 15. и 18. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, трошкови опреме и потрошног материјала могу се користити за набавку опреме, софтвера, потрошних материјала, као и других ресурса који су неопходни за реализацију Пројекта. Приликом припреме буџета, цене се планирају и исказују са ПДВ-ом.</p> <p>Трошкови набавке опреме су дозвољени само за НИО Учеснице пројекта из Републике Србије, док је за НИО из иностранства на којој су запослени чланови Пројектног тима из Друге групе предвиђена накнада НИО за трошкове у вези са реализацијом пројектних активности у буџетској категорији Индиректни трошкови (<i>bench fee</i>).</p>
36.	Да ли су трошкови експерименталног рада за партнера ван Србије дозвољени, и уколико јесу, у коликом износу се могу планирати? Да ли услуга(е), на пример РНК секвенцирања, може да буде урађена у институцији партнера из иностранства? Наиме, то би омогућило секвенцирање по знатно нижим ценама него у случају плаћања услуге независној компанији, као и флексибилност у експерименталном дизајну.	Дозвољени и недозвољени трошкови	<p>У складу са Актом програма ДИЈАСПОРА 2023 у оквиру буџетске категорије Индиректни трошкови предвиђена је накнада НИО из иностранства на којој су запослени чланови пројектног тима из Друге групе за трошкове у вези са реализацијом пројектних активности (<i>bench fee</i>). Није дозвољена набавка опреме из ових средстава, док је дозвољена набавка потрошног материјала за чланове тима из иностране НИО.</p> <p>У оквиру картице Justification у обрасцу буџета пројекта (F2 Budget) потребно је унети спецификацију и образложење предложених трошкова за одређени износ за накнаду НИО из иностранства. Овај трошак ће, као и комплетан буџет Пројекта, бити предмет евалуације.</p> <p>Потребно је да накнада НИО из иностранства буде приказана у Буџету пројекта као трошак Носиоца пројекта или једног од Учесника пројекта из Републике Србије, уз јасну назнаку да је реч о трошку накнаде НИО из иностранства (<i>bench fee</i>).</p> <p>Додатно, инострана НИО је у обавези да обезбеди услове неопходне за рад истраживача (простор и опрема за рад) што потврђују достављањем Изјаве НИО (F5 SRO Statement).</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

37.	Да ли је у оквиру пројекта могућа поправка и сервисирање постојеће опреме само уколико је у самом предлогу пројекта наглашена неопходност дате опреме, односно, да ли је пожељно навести све комаде опреме који ће бити коришћени током пројекта?	Дозвољени и недозвољени трошкови	У складу са чланом 24. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, трошкови поправки, сервисирања или одржавања постојеће опреме НИО спадају у недозвољене трошкове, осим у случају уколико је та опрема потребна за Пројекат, а њена неопходност образложена и документована у Предлогу пројекта. С тим у вези, уколико је то случај, пожељно је обезбедити што детаљније образложење.
38.	Да ли и трошкови котизације и путовања партнера из иностранства могу бити финансирани средствима пројекта, уколико се ради о заједничком раду?	Дозвољени и недозвољени трошкови	Чланом 15. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023 дефинисани су трошкови путовања ради учешћа на националним и међународним конференцијама од значаја за реализацију пројекта. Ови трошкови се односе само на чланове тима из Републике Србије. Трошкове одласка истраживача ван Републике Србије на конференције у вези са пројектом могу се планирати из bench fee.
39.	У коју буџетску категорију спадају трошкови транспорта опреме из дијаспоре у Србију и назад, а за потребе експерименталних мерења која ће се обавити у Србији, примера ради, путем DHL?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	Ови трошкови се могу буџетирати у оквиру буџетске категорије Трошкови услуга и подизвођача.

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

40.	До ког износа је могуће планирати набавку опреме?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>Акт програма ДИЈАСПОРА 2023 не дефинише ограничења у погледу висине износа до кога је дозвољено набавити опрему на пројекту.</p> <p>У складу са чланом 15. Акта програма, у оквиру категорије Трошкови набавки/Опрема и потрошни материјал предвиђени су трошкови опреме, софтвера, потрошног материјала и осталих ресурса који су неопходни за реализацију пројекта, а који су детаљније дефинисани чланом 18. Акта програма, као и непредвиђени трошкови за опрему и потрошни материјал који су детаљније дефинисани чланом 19. Акта програма.</p> <p>У складу са чланом 19. Акта програма, непредвиђени трошкови могу износити максимално 2% припадајуће буџетске категорије набавки.</p> <p>Трошкови опреме су дозвољен трошак само за НИО из Републике Србије.</p>
41.	Да ли је могуће планирати путовање у трајању дужем од 28 дана, уколико планирани експерименти трају дуже (6 недеља)?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>Чланом 15. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, у оквиру буџетске категорије Трошкови набавки/Путовања, предвиђени су трошкови краткотрајних путовања чланова тима из Републике Србије (прве групе) у земљи и иностранству, највише до 28 дана по путовању, која су неопходна за реализацију пројекта.</p> <p>Трајање путовања у Србију истраживача ван Републике Србије (друга група) у НИО Учесницу пројекта из Србије ради реализације пројектних активности и размене знања може да траје највише до два месеца.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

42.	Да ли постоје минимални и максимални број и дужина боравка чланова тима из Србије у иностраној НИО, у циљу реализације пројектних активности?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>Руководилац пројекта и чланови пројектног тима дефинишу број и дужину трајања путовања чланова пројектног тима из Републике Србије (прве групе) у земљи или иностранству која су неопходна за реализацију пројекта, а у складу са потребама пројекта.</p> <p>Максимална дужина ових путовања може да буде највише 28 дана по путовању (члан 15. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023).</p> <p>Трајање путовања у Србију истраживача ван Републике Србије (друга група) у НИО Учесницу пројекта из Србије ради реализације пројектних активности и размене знања може да траје највише до два месеца.</p>
43.	Да ли се трошкови учешћа на међународним конференцијама могу планирати тако да се цена котизације прикаже у оквиру буџетске категорије Dissemination, а трошкови путовања и смештаја у категорији Travel?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>Препорука је да све трошкове одласка на конференцију можете планирати кроз категорију Travel.</p> <p>Категорију дисеминација користите када се у оквиру пројекта организују конференције и сличне дисеминационе активности.</p> <p>Није погрешно ни ако трошкове котизације за учешће на конференцијама планирате у оквиру категорије Dissemination and Visibility.</p> <p>Део буџета пројекта за трошкове одласка на конференције у иностранство је могуће планирати само за чланове пројектног тима из прве групе.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>44.</p>	<p>На који начин ће се средства предвиђена за "Bench fee" пребацити иностраној НИО? Уколико би инострана НИО та средства определила за набавку супстанци и реагенса потребних за реализацију пројектних активности у иностраној НИО, да ли би било потребе за набавкама путем међународних тендера?</p>	<p>Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија</p>	<p>У складу са чланом 15. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, НИО из иностранства на којој су запослени чланови Пројектног тима из Друге групе има право на располагање одређеним износом у оквиру буџетске категорије Индиректни трошкови-Накнада за НИО из иностранства (bench fee) за трошкове спровођења пројектних активности у тој НИО.</p> <p>Накнаду НИО из иностранства потребно је приказати у Буџету пројекта као трошак НИО носиоца пројекта или НИО учесника пројекта из Републике Србије, уз јасну назнаку да је реч о трошку накнаде НИО из иностранства (bench fee). У оквиру картице Justification у обрасцу буџета пројекта (F2 Budget) потребно је унети спецификацију и образложење предложених трошкова за одређени износ за накнаду НИО из иностранства.</p> <p>Уколико предложени пројекат буде одобрен за финансирање, Фонд за науку РС ће све исплате по одобреном буџету пројекта, укључујући и за горе описани трошак, извршавати у динарима (РСД), и то искључиво на наменски рачун пројекта који отварају НИО учеснице пројекта из Републике Србије.</p> <p>Пренос средстава са посебног рачуна НИО из Републике Србије ка НИО из иностранства врши се у складу са правилима и процедурама прописаним од стране НИО из Републике Србије. У описаном случају, потребно је да се консултујете са финансијском службом НИО. Напомињемо да коришћење средстава мора бити у складу са Законом и уговореним условима и обавезама, а што је потребно да обезбеде Руководилац пројекта и НИО.</p>
------------	---	--	--

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

45.	Да ли се трошкови Subcontracting могу односити и на институције у Европској унији или Аустралији?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	Уколико у Републици Србији није могуће добити одређену врсту услуга, можете ангажовати инострану институцију. Водите рачуна да се и у том случају примењује Закон о јавним набавкама, те да је потребно да се консултујете са службом за јавне набавке у Вашој НИО, а у вези са поступком јавне набавке који је у овом случају потребно спровести.
46.	Да ли се <i>bench fee</i> за НИО из иностранства уплаћује тој институцији преко НИО носиоца Пројекта?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	Пренос средстава са посебног рачуна НИО из Републике Србије (било НИО носиоца пројекта, било НИО учесника пројекта) ка НИО из иностранства врши се у складу са правилима и процедурама прописаним од стране НИО из Републике Србије. У описаном случају, потребно је да се консултујете са финансијском службом НИО. Напомињемо да коришћење средстава мора бити у складу са Законом и уговореним условима и обавезама, а што је потребно да обезбеде Руководилац пројекта и НИО. Напомињемо и да се све исплате од стране Фонда за науку Републике Србије извршавају у динарима (РСД), и то искључиво на наменски рачун пројекта који отвара НИО из Републике Србије, која и једина располаже средствима, а у складу са одобреним буџетом и распоредом плаћања.
47.	Да ли "bench fee" мора да се уклопи у оних 20 % (од укупно планираних трошкова накнаде члановима тима и трошкова набавки), колико највише могу износити индиректних трошкови?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	Да, укупан износ категорије Индиректни трошкови, која може износити до 20% од укупно планираних трошкова накнаде члановима Пројектног тима и трошкова набавки, укључује и накнаду НИО из иностранства.

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

48.	Који трошкови су предвиђени за чланове тима из дијаспоре, а који за вођу тог тима?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>У складу са члановима 9. и 15. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, чланови тима ван Републике Србије (друга група) немају право на новчану накнаду за ангажовање на Пројекту из средстава буџета Пројекта (категирија Personnel буџета), али се из средстава Пројекта могу финансирати трошкови путовања и боравка у Србији зарад пројектних активности и размене знања, односно, могу се финансирати трошкови путовања у Србију истраживача из Друге групе Пројектног тима у НИО у Републици Србији (НИО учесник Пројекта) у трајању до највише два месеца. За ову врсту ангажовања предвиђене су накнаде у виду трошкова смештаја и боравка или накнаде за радно ангажовање.</p> <p>Напомињемо да се током боравка и рада истраживача из Друге групе Пројектног тима у Републици Србији и НИО из Србије које су Учесници пројекта, накнаде за ове чланове тима могу обезбедити на један од следећа два начина у одговарајућим буџетским категоријама:</p> <ul style="list-style-type: none"> • у виду финансирања трошкова боравка и дневница (предвидети трошкове у оквиру категорије Трошкови путовања), или • у виду радног ангажовања или уговора о делу, према уговору који се закључује између ових чланова тима и НИО из Србије која је Учесник пројекта, а за активности које ће бити реализоване током њиховог боравка у Србији и рада у НИО из Србије (у овом случају предвидети трошкове у оквиру категорије Трошкови услуга и подизвођача). Ово се односи на све чланове тима ван Републике Србије (из друге групе), укључујући и вођу тима из дијаспоре.
-----	--	---	--

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

<p>49.</p>	<p>Да ли се, осим трошкова <i>overheads</i>-а, иста исплаћују на рачун НИО из иностранства, или се све набавке и плаћања (нпр. путовања) врше са посебних рачуна (подрачуна) НИО из Републике Србије?</p>	<p>Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија</p>	<p>У складу са чланом 15. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, НИО из иностранства на којој су запослени чланови Пројектног тима из Друге групе има право на располагање одређеним износом у оквиру буџетске категорије Индиректни трошкови-Накнада за НИО из иностранства (<i>bench fee</i>). Напомињемо да описани трошкови морају бити у вези са реализацијом пројектних активности.</p> <p>Остала средства пројекта припадају НИО учесницама пројекта из Републике Србије које врше плаћања, укључујући и плаћања накнада за трошкове боравка и дневница у наведеном случају.</p> <p>Фонд за науку Републике Србије средства исплаћује у динарима (РСД), и то искључиво на наменски рачун пројекта посебан текући рачун који отвара НИО из Републике Србије, а у складу са одобреним буџетом и распоредом плаћања.</p> <p>Коришћење средстава мора бити у складу са Законом и уговореним условима и обавезама, а што је потребно да обезбеде Руководилац пројекта и НИО.</p> <p>Сва плаћања се врше искључиво са посебног рачуна пројекта који отвара НИО из Републике Србије и средствима за овај трошак искључиво располаже НИО из Републике Србије. Обрачун тих накнада и административне послове везане за овај трошак обавља НИО из Републике Србије.</p>
------------	---	--	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

50.	Да ли се индиректни трошкови правдају Фонду за науку и који је максималан износ ових трошкова (у %) по пројекту?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>У складу са чланом 16. Акта Програма ДИЈАСПОРА 2023, укупни индиректни трошкови дефинисани чланом 15. Акта, износе максимално 20% од укупно планираних трошкова накнаде члановима Пројектног тима и трошкова набавки.</p> <p>Индиректни трошкови не правдају се приликом извештавања, али се морају користити у складу са законом, правилима овог Програма, као и у складу са подзаконским актима НИО.</p>
51.	Да ли су унапред дефинисани дозвољени проценти унутар буџетских категорија? Примера ради, да ли је унапред дефинисан износ који је могуће одредити за опрему, накнаде истраживача, дисеминацију итд.?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	<p>Расподела буџета пројекта по категоријама трошкова је дефинисана чланом 16. Акта програма.</p> <p>Тако, трошкови услуга и подизвођача из члана 15. Акта програма у структури буџета Пројекта могу да учествују са максимално 15% укупног буџета.</p> <p>За промоцију и видљивост резултата пројекта, укључујући публикације, семинаре, предавања, сајмове науке, или друге начине промоције, потребно је обезбедити од 5% до 10% укупног буџета пројекта.</p> <p>Индиректни трошкови из члана 15. Акта програма износе не више од 20% од укупно планираних трошкова накнаде члановима Пројектног тима и трошкова набавки.</p> <p>У складу са чланом 19. Акта програма, неподвиђени трошкови за опрему и потрошни материјал могу износити до 2% припадајуће буџетске категорије набавки.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

52.	Да ли се део средстава намењен за опрему и потрошни материјал односи искључиво на НИО из Републике Србије, а не на НИО из иностранства?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	У складу са чланом 15. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, НИО из иностранства на којој су запослени чланови Пројектног тима из Друге групе има право на располагање опредељеним износом у оквиру буџетске категорије Индиректни трошкови-Накнада за НИО из иностранства (bench fee), док сва остала средства пројекта припадају искључиво НИО учесницама пројекта из Републике Србије. Није дозвољена набавка опреме из bench fee.
53.	Да ли део режијских трошкова може да остане на рачуну пројекта и да се троши за потребе пројекта?	Буџетске категорије трошкова и расподела трошкова унутар категорија	Уколико се питање односи на трошкове Накнаде НИО, трошак накнаде НИО (Overhead) можете да определите за административне трошкове и друге трошкове у вези са пројектом. Тако, у оквиру те категорије можете буџетирати техничко или помоћно особље које је запослено у датој НИО које пружа подршку реализацији пројекта. НИО Учесница пројекта одређује начин на који ће се регулисати коришћење средстава из ове категорије.
54.	Шта се подразумева под разматрањем "gender dimension in research and innovation content" у секцији 1. Excellence у оквиру Project Description – Part A?	F1a Project description part A	"Appropriate consideration of the gender dimension in research and innovation content" подразумева потребу препознавања и адресирања родног аспекта при изради плана пројектних активности, водећи рачуна о инклузивности и непристрасности приликом формулисања концепта истраживања.
55.	За који двогодишњи интервал треба пројектовати буџет пројекта?	F2 Budžet projekta - Budget	Образац буџета, се саставља у складу са планираним временом трајања реализације пројекта, у оквиру кога се уносе неопходни дозвољени трошкови за реализацију дефинисаних пројектних активности. У буџету пројекта се буџетирају трошкови у односу на временски период реализације пројектних активности (највише 24 месеца) буџет није везан за календарске месеце, већ за месеце реализације пројекта. Очекивани почетак реализације пројекта на програму ДИЈАСПОРА 2023 је октобар 2024.

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

56.	На који начин буџетирати истраживаче тј. асистенте на факултету, чије звање истиче ове године, при чему ће бити расписан конкурс за реизбор?	F2 Budžet projekta - Budget	Истраживач се пријављује са звањем које има у тренутку подношења предлога пројекта. Уколико до тренутка почетка реализације пројекта дође до промене звања истраживача, о томе је потребно да обавестите Фонд за науку. У току периода реализације пројекта, промена звања истраживача не утиче на промену висине накнаде за датог истраживача.
57.	Како поступити уколико декан партнерске институције из иностранства не жели да потпише SRO Statement, јер не може ни за кога да гарантује да ће бити запослен током целокупног периода реализације пројекта?	Ф5 Изјава НИО/SRO Statement	<p>Изјава НИО, односно образац F5 SRO Statement је део обавезне пројектне документације која се доставља приликом подношења Предлога пројекта. Потписивањем тог обрасца, НИО из иностранства гарантује да су сви предложени чланови тима запослени, односно да ће бити запослени у НИО током трајања пројекта/његовог ангажовања на пројекту. Акт програма ДИЈАСПОРА 2023 дефинише услове које морају да испуњавају сви чланови пројектног тима (чланови 7. и 9. Акта).</p> <p>Сви приспели Предлози пролазе административну проверу, која обухвата преглед документације поднете на Јавни позив, у смислу утврђивања, између осталог, и техничке исправности и потпуности документације Предлога, укључујући све прилоге, потврде и потписе.</p> <p>Предлог који не задовољава административну проверу, не упућује се даље у први степен евалуације.</p> <p>Уколико је посреди таква ситуација, потребно је да нас о томе благовремено обавестите, а узимајући обзир и рок за подношење Предлога, а како бисмо размотрили даље кораке.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

58.	<p>Постоји проблем гаранције запослења за време трајања пројекта, за који није познат званичан датум почетка и краја реализације, када чланови тима нису запослени на неодређено, при чему им пројектом није обезбеђена накнада.</p> <p>Да ли је могуће променити клаузулу у којој се наводи да институција гарантује да ће чланови тима бити запослени, тако да буде истакнуто искључиво да су сада запослени. Како институција може то да гарантује?</p>	Ф5 Изјава НИО/SRO Statement	<p>Изјава НИО, односно образац F5 SRO Statement је део обавезне пројектне документације која се доставља приликом подношења Предлога пројекта.</p> <p>Уколико се Ваше питање односи на потписивање Ф5 обрасца од стране НИО из иностранства, позивамо Вас да нам имејлом на програмску имејл адресу dijaspora2023@fondzanauku.gov.rs упутите детаљнији захтев, како бисмо га даље размотрили.</p>
59.	<p>Институција из иностранства не може да потпише образац F5 SRO Statement, јер су неки од планираних чланова тима из дијаспоре запослени на одређено време, у периоду трајања ангажовања на текућим пројектима. Да ли Фонд за науку може да размотри промену текста у образцу F5 SRO Statement тако да текст не садржи делове којима се мора гарантовати запослење поменути члановима пројекта у току трајања пројекта, односно да узме у обзир специфичности у функционисању и административној пракси иностраних институција?</p>	Ф5 Изјава НИО/SRO Statement	<p>Изјава НИО, односно образац F5 SRO Statement је део обавезне пројектне документације која се доставља приликом подношења Предлога пројекта.</p> <p>Молимо Вас да нам имејлом на програмску имејл адресу dijaspora2023@fondzanauku.gov.rs упутите детаљнији захтев, како бисмо га даље размотрили.</p>
60.	<p>Да ли је неопходно да се потпишу обрасци F5 и F6, с обзиром на то да стране установе одбијају да дају било какву врсту гаранције да ће ико бити запослен на установи до краја пројекта? Да ли се овај услов може изменити, те да се у том случају обрасци F5 и F6 потписују само у Србији?</p>	Ф5 Изјава НИО/SRO Statement	<p>Видети одговор на питање број 59.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

61.	<p>Да ли је F6 Joint statement of all participants једини документ који потписују чланови тима из Дијаспоре и декани/директори у НИО из иностранства?</p> <p>Да ли у првој табели обрасца F6 Joint statement of all participants треба да буде потпис и печат и НИО из иностранства?</p> <p>Да ли у име НИО из иностранства мора стајати потпис декана, или то може бити шеф катедре?</p>	F6 Joint statement of all participants (Заједничка изјава свих учесника)	<p>Приликом подношења предлога пројекта, неопходно је доставити сву обавезну пројектну документацију дефинисану чланом 26. Акта Програма ДИЈАСПОРА 2023, при чему иностране НИО учеснице пројекта потписују и оверавају образац F5 SRO Statement, F6 Joint statement of all participants и F9 Environmental and Social Risk Questionnaire.</p> <p>Програмску документацију у име сваке НИО учесница из Републике Србије и из иностранства, потписује овлашћено лице.</p> <p>Потпис и печат овлашћеног лица НИО из иностранства треба унети на сва назначена места у датим документима, па тако и у оквиру F6 Joint statement of all participants (Заједничке изјаве свих учесника).</p>
62.	Да ли је дозвољено коришћење електронских потписа одговорних лица из институција у иностранству?	F6 Joint statement of all participants (Заједничка изјава свих учесника)	<p>Дозвољено је коришћење електронског потписа.</p> <p>У том случају, при потписивању Заједничке изјаве, препорука је да сви потписници користе исту врсту потписа.</p>
63.	Да ли образац F9 Environmental and Social Risk Questionnaire потписује и НИО из иностранства?	F9 Environmental and Social Risk Questionnaire	<p>Упитник о еколошком и социјалном ризику - Образац F9 Environmental and Social Risk Questionnaire, део је обавезне пројектне документације који је потребно доставити приликом подношења предлога пројекта. Образац се попуњава у односу на цео пројекат и потписује се од стране Руководиоца пројекта и потписује и оверава од стране свих НИО учесница на пројекту, укључујући и НИО из иностранства.</p>

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

64.	Да ли је потребно доставити етичку сагласност НИО из иностранства, уколико чланови тима из те НИО не учествују у оном делу пројекта за који је потребно прибавити сагласност?	Етички упитник и етичке сагласности	<p>Приликом подношења Предлога пројекта, Руководилац пројекта је у обавези да достави етичку сагласност издату од етичког одбора матичне НИО, а уколико тип истраживања то захтева, потребно је приложити и одлуку издату од надлежних инстанци на вишем нивоу - министарства или Етичке комисије Србије.</p> <p>Уколико у истраживању на које се односи етичка сагласност учествује више НИО, потребно је придобити сагласност етичких одбора свих НИО које учествују у истраживању. У супротном, уколико НИО из иностранства не учествује у истраживању на које се односи етичка сагласност, није потребно доставити етичку сагласност.</p>
-----	---	-------------------------------------	---

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

65.	Да ли етичка дозвола мора да буде добијена пре подношења Предлога пројекта, или може да буде достављена пре почетка реализације Пројекта (уколико Пројекат буде одобрен за финансирање)?	Етички упитник и етичке сагласности	<p>Приликом подношења Предлога пројекта, Руководилац пројекта је у обавези да достави етичку сагласност издату од етичког одбора матичне НИО, а уколико тип истраживања то захтева, потребно је приложити и одлуку издату од надлежних инстанци на вишем нивоу - министарства или Етичке комисије Србије.</p> <p>У случају да, из оправданих разлога, не можете да добијете све сагласности до дана затварања Јавног позива, потребно је да приложите образложење НИО, потписано од стране Руководиоца пројекта и декана/директора, у коме ћете појаснити због чега немате дату сагласност и када очекујете да ћете је добити.</p> <p>Такође, Фонд за науку Републике Србије ће уважавати и уколико постоји само сагласност етичке комисије НИО која је Носилац пројекта, а у Предлогу пројекта и додатној документацији је потребно да се образложи која све документација је потребна и када ће бити достављена како би се истраживања обављала у складу са законом и процедурама које регулишу такву врсту истраживања. Пре потписивања уговора о финансирању пројекта, неопходно је прибавити и Фонду за науку доставити сву документацију у вези са етичким дозволама на пројекту.</p>
66.	Да ли је за потребе аплицирања неопходна етичка сагласност стране институције?	Етички упитник и етичке сагласности	Уколико у истраживању на које се односи етичка сагласност учествује више НИО, потребно је придобити сагласност етичких одбора свих НИО које учествују у истраживању, укључујући и НИО из иностранства.
67.	Када је планиран почетак реализације пројекта у оквиру Позива ДИЈАСПОРА 2023?	Остала питања	Почетак реализације пројекта на програму ДИЈАСПОРА 2023 је планиран за октобар 2024. године.

Отворена врата – 26. јануар 2024. године

68.	Да ли можете да детаљно објасните на који начин треба да се дефинише сарадња са пројектом и суфинансирање фирме?	Питања постављена током отворених врата	У складу са чланом 11. Акта програма ДИЈАСПОРА 2023, дефинисано је да, пројектни тим који има партнере на реализацији Пројекта то доказује достављањем уговора којим се уређује врста подршке, права и обавезе које се односе на резултате пројекта и посебно описује: улогу и интелектуални, финансијски и било који други допринос партнера, договор о власништву над интелектуалном својином који се примењују на резултатима произашлим из пројекта, као и обавезу да уговор о партнерству неће ометати руководиоца пројекта да изврши своје обавезе сагласно уговору са Фондом за науку Републике Србије.
69.	Да ли институт, који има и привредну делатност, може да учествује у суфинансирању пројекта?	Питања постављена током отворених врата	Партнери на пројекту могу бити компаније из Србије или иностранства, као и друга правна лица која су релевантна за реализацију теме пројекта. Фонд за науку Републике Србије није у могућности да у фази отвореног јавног позива даје мишљење или процењује испуњеност услова потенцијалних партнера на пројекту.
70.	Да ли ће моћи да се мења буџет пројекта уколико пројекат почне са реализацијом касније од предвиђеног октобра 2024. године, како би се покрили месеци током којих је у предлогу пројекта стављено 0% за колеге које су на ИДЕЈАМА?	Питања постављена током отворених врата	Уколико током реализације пројекта дође до оправдане потребе за изменом буџета, Руководилац пројекта има могућност да предложи модификације буџета коју упућује на разматрање Фонду за науку РС. Пракса Фонда за науку РС је да не одобрава повећање укупног број ефективних месеци ангажовања чланова пројектног тима, као ни увећање буџетске категорије Персонел.
71.	Да ли истраживачи који су поднели предлог пројекта у оквиру програма Доказ концепта, могу да буду део пројектног тима у оквиру програма ДИЈАСПОРА 2023?	Питања постављена током отворених врата	Актом програма Доказ концепта није ограничена могућност истовременог учествовања истраживача на другим програмима Фонда за науку. У случају ангажовања лица на различитим програмима Фонда за науку у својству члана Пројектног тима, лице је дужно да поштује законска ограничења о ангажовању на програмима Фонда за науку, као и услове прописане Актима појединачних програма.

*У случају да имате додатних питања или су вам потребна додатна појашњења, можете нас контактирати слањем питања на адресу dijaspora2023@fondzanauku.gov.rs, или се путем упитника регистровати за учешће на следећим отвореним вратима.